

СЛУЖБЕНЕ НОВИНЕ

БОСАНСКО-ПОДРИЊСКОГ КАНТОНА ГОРАЖДЕ

ГОРАЖДЕ

Година XXV – Број 8

16. септембар/рујан 2022.

ГОРАЖДЕ

Аконтација за III квартал 2022. год.
укључујући и преплату за „Службене новине БПК-а Горажде. – 40 КМ

709

На основу члана 33.а Устава Босанско-подрињског кантона Горажде („Службене новине Босанско-подрињског кантона Горажде“, број: 8/98, 10/00, 5/03 и 8/04), **д о н о с и м:**

У К А З
О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА
О СОЦИЈАЛНОЈ ЗАШТИТИ,
ЗАШТИТИ ЦИВИЛНИХ ЖРТАВА
РАТА И ЗАШТИТИ ПОРОДИЦА
СА ДЈЕЦОМ БОСАНСКО-
ПОДРИЊСКОГ КАНТОНА ГОРАЖДЕ

Проглашава се Закон о социјалној заштити, заштити цивилних жртава рата и заштити породица са дјецом Босанско-подрињског кантона Горажде, који је донијела Скупштина Босанско-подрињског кантона Горажде, на 14. ванредној сједници, одржаној 15.09.2022. године.

Број:02-02-86/22
15.09.2022.године

ПРЕМИЈЕР
Аида Обућа,с.р.

Г о р а ж д е

710

На основу поглавља IV, одјељак А, члана 23. тачка б) Устава Босанско-подрињског кантона Горажде („Службене новине Босанско-подрињског кантона Горажде“, број:8/98, 10/00, 5/03 и 8/04) и члана 8. Закона о основама социјалне заштите, заштите цивилних жртава рата и заштите породица са дјецом („Службене новине Федерације Босне и Херцеговине“, број:36/99, 54/04, 39/06, 14/09, 45/16 и 40/18), Скупштина Босанско-подрињског кантона Горажде, на 14. ванредној сједници, одржаној 15.09.2022. године, **д о н о с и:**

ЗАКОН
О СОЦИЈАЛНОЈ ЗАШТИТИ,
ЗАШТИТИ ЦИВИЛНИХ ЖРТАВА
РАТА И ЗАШТИТИ ПОРОДИЦА
СА ДЈЕЦОМ

ДИО ПРВИ - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.
(Предмет закона)

(1) Овим Законом, у складу са Закон-

ом о основама социјалне заштите, заштите цивилних жртава рата и заштите породица са дјецом („Службене новине Федерације БиХ“, број:36/99, 54/04, 39/06, 14/09, 45/16 и 40/18) (у даљем тексту: Федерални закон), на подручју Босанско-подрињског кантона Горажде (у даљем тексту: Кантон), уређују се:

- а) дјелатност социјалне заштите, заштите цивилних жртава рата и заштите породица са дјецом;
 - б) корисници социјалне заштите и права из социјалне заштите;
 - ц) услови и поступак стицања права из социјалне заштите, износи новчаних и других давања на основу права из социјалне заштите и њихово финансирање;
 - д) услови, начин, поступак остваривања права и финансирање цивилних жртава рата;
 - е) услови, начин, поступак остваривања права и финансирање права породица са дјецом;
 - ф) установе социјалне заштите и услови за њихово оснивање;
 - г) поступак оснивања инвалидских удружења;
 - х) финансирање и друга питања од значаја за остваривање права из социјалне заштите, заштите цивилних жртава рата и заштите породица са дјецом.
- (2) На питања која нису уређена овим Законом примјењује се Федерални закон.
 - (3) Дјелатност социјалне заштите, заштите цивилних жртава рата и заштите породица са дјецом је од интереса за Кантон.

Члан 2.

(Остваривање права из овог Закона)

- (1) Права по основу овог Закона могу остварити лица и породице који имају пријављено пребивалиште на подручју Кантона у континуитету најмање годину дана прије подношења захтјева.
- (2) Изузетно од претходног става, права по овом Закону могу остварити лица која су 30.04.1992. године имала пребивалиште на подручју Кантона, под условом да им је утврђен статус повратника.
- (3) Права по основу овог Закона могу остварити и лица која нису држављани Босне и Херцеговине која легално бораве на територији Федерације БиХ (у даљем тексту: Федерација) под условима утврђеним овим Законом и у складу са међународним уговорима.
- (4) Право утврђено овим Законом не може остварити лице које исто право већ остварује по другом основу.
- (5) Права из овог Закона су лична и не могу се преносити нити наслеђивати.

Члан 3.

(Основ за утврђивање новчаних и других материјалних давања)

- (1) Основ за утврђивање новчаних и других материјалних давања по основу социјалне заштите и заштите породица са дјецом, у складу са овим Законом, је просјечна нето плата у Кантону остварена у претходној календарској години помножена са одговарајућим коефицијентом (у даљем тексту: просјечна плата у Кантону), изузев права из чла-

на 111. и члана 113. овог Закона, гдје се као основ узима просјечна нето плата у Федерацији БиХ остварена у претходној календарској години према подацима Федералног завода за статистику.

- (2) Висину коефицијента за обрачун из става (1) овог члана утврђује Влада Босанско-подрињског кантона Горажде (у даљем тексту: Влада Кантона) својим актом, с тим да основ не може бити мањи од оног утврђеног у претходној години.
- (3) Након што Влада Кантона утврди висину коефицијента из става (2) овог члана, Министарство за социјалну политику, здравство, расељена лица и избјеглице Босанско-подрињског кантона Горажде (у даљем тексту: Кантонално министарство) доноси инструкцију којом ће се утврдити висина новчаних давања по основу права из овог Закона.

Члан 4.

(Начин утврђивања укупних прихода домаћинства као услов за остваривање права)

- (1) Укупан приход домаћинства као услов за остваривање права по овом Закону, чине приходи које чланови домаћинства остварују по основу:
- а) плате и других примања, изузев накнаде за топли оброк, накнаде за превоз на посао и са посла;
 - б) старосне, инвалидске и породичне пензије;
 - ц) пољопривредне дјелатности;
 - д) примања по прописима из борачко – инвалидске заштите и заштите цивилних жртава рата;

- е) примања по основу социјалне заштите, изузев примања по основу новчане накнаде за помоћ и његу од стране другог лица;
- ф) примања по основу права на личну инвалиднину по свим основама, изузев у поступку остваривања права на сталну новчану помоћ, новчану накнаду за помоћ и његу од стране другог лица;
- г) прихода остварених по основу имовинског права;
- х) прихода остварених по основу привредних, услужних и других дјелатности;
- и) прихода остварених по основу ауторских права;
- ј) прихода по основу допунског рада и прихода по основу регистроване допунске дјелатности;
- к) примања по основу новчане накнаде за новорођено треће, четврто и пето дијете;
- л) примања по основу новчане накнаде за вријеме чекања на запошљавање.

- (2) Приходом од пољопривредне дјелатности у смислу тачке ц) овог члана сматра се катастарски приход из претходне године који се дијели са 12 мјесеци и бројем чланова домаћинства.
- (3) Приходом оствареним по основу имовинског права у смислу тачке г) овог члана, сматра се приход остварен продајом имовине, а приход остварен давањем имовине у закуп или најам, је просјечан приход остварен у посљедњих шест мјесеци прије подношења захтјева за остваривање права из овог Закона, који се дијели са бројем чланова домаћинства.

- (4) Заједничко домаћинство је економска заједница једне или више породица у којој се заједнички стичу и троше новчана и друга материјална средства, стечена радом и кориштењем заједничких материјалних добара.
- (5) Породицу, у смислу овог Закона, чини: брачни друг, односно ванбрачни друг, дијете (брачно, ванбрачно, усвојено, пасторче и дијете без родитеља узето на издржавање), отац, мајка, маћеха, дјед и баба – нена (по оцу и мајци) и браћа и сестре брачних другова.

Члан 5.
(Примјена одредби Закона
о управном поступку)

У поступку за остваривање права по овом Закону примјењују се одредбе Закона о управном поступку, ако овим Законом није другачије одређено.

Члан 6.
(Употреба израза у мушком
или женском роду)

Ријечи које су ради прегледности у пропису наведене у једном роду без дискриминације односе се и на мушки и на женски род.

ДИО ДРУГИ - ДЈЕЛАТНОСТ, ЦИЉЕВИ
И НАЧЕЛА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Члан 7.
(Појмовно одређење
социјалне заштите)

- (1) Социјална заштита, у смислу овог Закона, је организована дјелатност од посебног интереса за Кантон, која има за циљ пружање подршке

појединцима и њиховим породицама у стању потребе и подузимање мјера ради спречавања, ублажавања и отклањања узрока и посљедица таквог стања.

- (2) Стање потребе, у смислу става (1) овог члана, сматра се трајно или привремено стање у којем се налази лице или породица, проузроковано ратним догађајима, елементарним несрећама, општом економском кризом, психофизичким стањем лица или других разлога, који се не могу отклонити без помоћи другог лица.

Члан 8.
(Дјелатност социјалне заштите)

- (1) Дјелатношћу социјалне заштите се сматрају организоване мјере и активности на стварању услова за остваривање заштитне функције породице и услова за самосталан живот и рад лица која се налазе у стању потребе или за њихово активирање у складу са способностима, осигуравање средстава за живот материјално неосигураним и за рад неспособним појединцима и другим појединцима који су у стању потребе, као и осигуравање других облика социјалне заштите.
- (2) Под дјелатношћу социјалне заштите подразумијева се и пружање подршке кориснику у изласку из стања сиромаштва и социјалне искључености.

Члан 9.
(Циљеви социјалне заштите)

Циљеви социјалне заштите су:

- а) достићи, односно одржавати минималну материјалну сигурно-

- ст и независност појединаца и породица у задовољавању њихових основних животних потреба;
- б) омогућити доступност услуга и остваривање права у социјалној заштити;
 - ц) створити једнаке могућности појединаца за самосталан живот и активно судјеловање у заједници;
 - д) очувати и унаприједити породичне односе и подстицати породичну солидарност;
 - е) превенирати и отклонити последице злостављања, занемаривања или експлоатације.

Члан 10.
(Начела социјалне заштите)

Социјална заштита се заснива на следећим начелима:

- а) уважавању достојанства корисника из области социјалне заштите;
- б) личној одговорности и активном судјеловању корисника у креирању циљева и активности социјалне заштите које се на њега односе;
- ц) побољшању положаја корисника права у заједници;
- д) успостави социјалних програма који ће осигурати услове за одрживи развој корисника уз смањивање дугорочне зависности од подршке социјалне заштите;
- е) плурализму носитеља, садржаја, облика, метода и услуга у социјалној заштити;
- ф) партнерству и удруживању различитих носитеља дјелатности и програма из владиног и невладиног сектора;

- г) недискриминацији у остваривању права из социјалне заштите.

Члан 11.
(Одговорност у задовољавању потреба)

Свако је дужан да радом, приходима и имовином створи услове за задовољавање основних животних потреба и допринесе спречавању, отклањању или ублажавању социјалне угрожености, као и социјалне угрожености чланова породице, посебно дјеце и других чланова који нису у могућности бринути се сами о себи.

Члан 12.
(Обављање дјелатности социјалне заштите)

- (1) Дјелатност социјалне заштите обављају установе социјалне заштите, јединице локалне самоуправе, удружења и фондације, организације које оснивају вјерске заједнице, грађани појединци, као и друга физичка и правна лица у складу са законом.
- (2) Установе из става (1) овога члана могу се основати као јавне и приватне, осим центара за социјални рад који се оснивају искључиво као јавне установе.

Члан 13.
(Евиденција)

- (1) О правима из овог Закона води се јединствена евиденција.
- (2) Евиденција из става (1) овога члана води се у електронском и у папирном облику.
- (3) Администрација новчаних накна-

да и осталих права корисника врши се у оквиру различитих врста регистара на нивоу Федерације и кантона који су подржани електронским информационим системима.

- (4) Установе социјалне заштите и други пружаоци услуга социјалне заштите дужни су чувати документацију корисника у изворном и у електронском облику, те је заштитити од неовлаштеног приступа, умножавања и злоупотребе, независно од облика у којему су подаци из документације сачувани.

ДИО ТРЕЋИ - НАЧЕЛА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Члан 14.

(Начело хуманизма, поштивања интегритета и достојанства корисника)

- (1) Појединац има право на социјалну заштиту, чије се пружање заснива на социјалној правди и хуманизму, уз поштивање тјелесног и психичког интегритета, као и уз уважавање његових моралних, културних и вјерских увјерења, у складу с основним људским правима и слободама.
- (2) Забрањује се било који облик насиља према корисницима при пружању права и услуга из социјалне заштите.

Члан 15.

(Начело најбољег интереса корисника)

Права и услуге из социјалне заштите пружају се у складу с најбољим интересом корисника, уважавајући жи-

вотни циклус, спол, етничко и културно поријекло, језик, вјероисповјест, индивидуалне способности, животне навике, развојне и посебне потребе корисника.

Члан 16.

(Начело укључености корисника у заједници)

Услуге социјалне заштите пружају се корисницима у правилу када су за то испуњени услови у њиховим домовима и/или њиховој локалној заједници кроз ванинституционалне облике заштите које осигуравају различити пружаоци услуга с циљем побољшања квалитете живота корисника и њихове укључености у заједницу.

Члан 17.

(Начело доступности социјалне заштите)

Пружање права и услуга из социјалне заштите организује се на начин који осигурава њихову физичку, географску и економску приступачност, уз уважавање културолошких и других различитости.

Члан 18.

(Начело ефикасности социјалне заштите)

Социјална заштита остварује се на начин који осигурава постизање најбољих могућих резултата у односу на расположива финансијска средства.

Члан 19.

(Начело благовремености социјалне заштите)

Социјална заштита остварује се

на начин који осигурава правовремено препознавање потреба корисника и пружање услуга ради спречавања настанка и развоја стања која угрожавају задовољавање основних животних потреба и ометају укључивање у друштво.

Члан 20.
(Начело континуираности
социјалне заштите)

Пружање права и услуга социјалне заштите је функционално повезано и усклађено, тако да осигурава целовиту социјалну заштиту кориснику права и услуга у свакој животној доби.

Члан 21.
(Начело најмање
рестриктивног окружења)

Права и услуге социјалне заштите пружају се првенствено у непосредном и најмање рестриктивном окружењу, уз избор услуга које кориснику омогућавају останак у заједници.

Члан 22.
(Начело унапређивања квалитете
социјалне заштите)

- (1) Права и услуге социјалне заштите пружају се у складу с начелима и стандардима савремене професионалне праксе социјалног рада.
- (2) Квалитета услуга социјалне заштите унапређује се примјеном савремених научних постигнућа и струке те стандарда услуга у социјалној заштити.

Члан 23.
(Начело партнерства и удруживања)

Пружаоци права и услуга из

социјалне заштите из владиног сектора, приватног сектора, цивилног друштва сарађују и заједнички дјелују на свим нивоима власти у сврху постизања што веће ефикасности и ефективности социјалне заштите, као и доступности социјалне заштите кориснику.

Члан 24.
(Начело забране дискриминације)

- (1) Права и услуге из овог Закона припадају лицима која испуњавају прописане услове без обзира на разлике у раси, боји коже, spolu, језику, политичком и националном опредељењу, социјалном поријеклу, сексуалној оријентацији, старости, имовини, природи социјалне угрожености, инвалидитету или било којем другом статусу.
- (2) Установе социјалне заштите осигуравају равноправност у приступу и кориштењу права и услуга из овог Закона и у свом раду спречавају сваки облик дискриминације, директне или индиректне, по било којем основу.

Члан 25.
(Начело јавности)

Сви субјекти који обављају дјелатност социјалне заштите осигуравају слободан приступ информацијама од јавног значаја и другим информацијама које омогућавају појединцима да буду упознати са системом социјалне заштите у Федерацији и Кантону, а у складу с важећим прописима о слободном приступу информацијама и заштити личних података.

ДИО ЧЕТВРТИ - СОЦИЈАЛНА
ЗАШТИТА

ПОГЛАВЉЕ I - КОРИСНИЦИ ПРАВА ИЗ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Члан 26. (Корисници права из социјалне заштите)

(1) Корисници права из социјалне заштите, у смислу овог Закона, су лица која се налазе у стању потребе и то:

а) Дјеца:

- 1) дјеца без родитељског старања;
- 2) одгојно занемарена дјеца;
- 3) дјеца у сукобу са законом;
- 4) дјеца чији је развој ометен породичним приликама;
- 5) дјеца с инвалидитетом;
- 6) дјеца жртве породичног и другог насиља;
- 7) дјеца жртве трговине људима;
- 8) дјеца жртве злоупотребе психоактивних супстанци и других облика овисности;
- 9) дјеца с друштвено негативним понашањем;
- 10) дјеца без пратње;
- 11) дјеца којој је због посебних околности потребан одговарајући облик социјалне заштите.

б) Пунољетна лица:

- 1) лица с инвалидитетом;
- 2) материјално неосигурана и за рад неспособна лица;
- 3) старија лица без породичног старања;
- 4) лица с друштвено негативним понашањем;
- 5) жртве породичног и другог насиља;

- 6) жртве трговине људима;
- 7) жртве злоупотребе психоактивних супстанци и других облика овисности;
- 8) бескућници;
- 9) лица којима је због посебних околности потребан одговарајући облик социјалне заштите.

(2) Круг корисника социјалне заштите из става (1) овог члана може се проширити у складу са програмима развоја социјалне заштите и специфичним приликама у Кантону.

Члан 27. (Дјеца корисници права изсоцијалне заштите)

Под дјететом, корисником права из социјалне заштите у смислу члана 26. став (1) алинеја а) овога Закона, подразумијева се:

- 1) дијете без родитељског старања које је без оба родитеља, непознатих родитеља, напуштено од родитеља, дијете родитеља којима је одузето право да живе са дјететом, дијете родитеља којима је одузето родитељско право и дијете родитеља спријечених да врше родитељску дужност;
- 2) одгојно занемарено дијете које због недовољног надзора и бриге родитеља или старатеља/усвојитеља, те негативног утицаја средине, нарушава опште прихваћене норме понашања;
- 3) дијете у сукобу са законом које својим понашањем нарушава општеприхваћене норме понашања и врши прекршаје и кривична дјела;

- 4) дијете чији је развој ометен породичним приликама и чији родитељи због несрећених породичних односа, материјалних или других разлога нису у могућности осигурати нормалне услове за његов правилан одгој, те физички, психички и емоционални развој;
- 5) дијете с инвалидитетом је дијете с тјелесним, душевним, интелектуалним или чулним оштећењима, односно вишеструким оштећењима која у интеракцији с разним препрекама могу ометати његово пуно и ефикасно судјеловање у друштву на једнаком основу с другима;
- 6) дијете жртва породичног и другог насиља које је жртва тјелесног, психичког или сексуалног злостављања и коме је нанесена тјелесна, психичка, сексуална или економска штета или патња, као и пријетња таквим дјелима или пропуштање чињења и дужне пажње, које озбиљно спутавају дијете да ужива у својим правима и слободама на принципу равноправности у јавној или приватној сфери живота;
- 7) дијете жртва трговине људима које је врбовано, отето, превезено, скривено, насилно транспортовано или прихваћено у сврху експлоатације чак и ако није употријебљено неко од средстава пријетње или силе, принуде, преваре, обмане или другог сличног средства без обзира је ли дијете дало свој добровољни пристанак за експлоатацију или не;
- 8) дијете жртва злоупотребе психоактивних супстанци (алкохол, дрога и слично) и других облика оvisности (интернет, коцка и слично) које због оvisности, негативних социјалних утицаја и емоционалних поремећаја нарушава и угрожава своје здравље и живот;
- 9) дијете с друштвено негативним понашањем које се одаје беспосличарењу, скитњи, просјачењу и другим облицима друштвено негативног понашања;
- 10) дијете без пратње које је странац и које није навршило 18 година живота, а које се прије уласка у Босну и Херцеговину налази без пратње родитеља или старатеља или оно дијете које остане без пратње родитеља, односно старатеља након уласка на териториј Кантона;
- 11) дијете коме је усљед посебних околности потребан одговарајући облик социјалне заштите и које се нађе у стању потребе због сиромаштва, елементарне непогоде, избјеглиштва, ратног стања, претрпљене присилне миграције, репатријације, смрти једног или више чланова породице, повратка с лијечења, отпуштања из установе или других непредвидивих околности.

Члан 28.

(Пунољетна лица корисници права из социјалне заштите)

Под пунољетним лицем, корисником права из социјалне заштите у смислу члана 26. став (1) алинеја б) овога Закона, подразумевају се:

- 1) лице с инвалидитетом је лице с

- тјелесним, душевним, интелектуалним и сензорним тешкоћама, односно вишеструким оштећењима која у интеракцији с разним препрекама могу ометати њезино пуно и ефикасно судјеловање у друштву на једнаком основу с другима;
- 2) материјално неосигурана и за рад неспособна лице је одрасла лице које нема пријекто потребних средстава за издржавање, неспособна је за рад и не може осигурати средства за живот по неком другом основу;
 - 3) старија лице без породичног старања је лице које је у доби од 65 година живота и старија, која због трајних промјена у психосоцијалном или здравственом стању не може задовољити основне животне потребе и која нема чланова породице ни сроднике који су је по закону обавезни издржавати или, ако их има, да те лица нису у могућности извршавати обавезу издржавања;
 - 4) лице с друштвено негативним понашањем која се одаје беспосличарењу, скитњи, просјачењу, проституцији и другим облицима друштвено негативног понашања;
 - 5) лице жртва породичног и другог насиља која је жртва тјелесног, психичког или сексуалног злостављања и којој је нанесена тјелесна, психичка, сексуална или економска штета или патња као и пријетња таквим дјелима или пропуштање чињења и дужне пажње које озбиљно спутавају особу да ужива у својим правима и слободама на принципу равноправности у јавној или приватној сфери живота;
 - 6) жртва трговине људима је лице које је отета, превезена, скривена, насилно транспортирана или прихваћена употребом пријетње или силе или је обмањивањем или другим облицима принуде или пријеваре наведена на пристанак властитог експлоатирања, те је тиме доведена у стање потребе;
 - 7) жртва злоупотребе психоактивних средстава и других облика овисности је лице које је дошло у стање потребе због употребе психоактивних супстанци, негативних социјалних утицаја и емоционалних поремећаја и тиме нарушава и угрожава своје здравље и живот због чега има проблеме у друштвеним и породичним односима и осигуравању егзистенције;
 - 8) бескућник је лице које нема мјесто становања нити средстава којима би могло осигурати становање, те је привремено смјештено у прихватилиште или борави на јавним или другим мјестима која нису намијењена за становање;
 - 9) лице којем је усљед посебних околности потребан одговарајући облик социјалне заштите због сиромаштва, елементарне непогоде, избјеглиштва, ратног стања, претрпљене присилне миграције, репатријације, смрти једног или више чланова породице, повратка с лијечења, отпуштања из установе или других

непредвидивих околности.

ПОГЛАВЉЕ II - ПРАВА ИЗ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Члан 29. (Основна права из социјалне заштите)

Права из социјалне заштите, у смислу овог Закона, су:

- а) новчана и друга материјална помоћ;
- б) оспособљавање за живот и рад;
- ц) хранитељство;
- д) смјештај у установе социјалне заштите;
- е) услуге социјалног и другог стручног рада;
- ф) кућна нега и помоћ у кући;

ОДЈЕЉАК А. НОВЧАНА И ДРУГА МАТЕРИЈАЛНА ПОМОЋ

Члан 30. (Новчана и друга материјална помоћ)

Новчана и друга материјална помоћ састоји се од:

- а) сталне новчане помоћи;
- б) новчане накнаде за помоћ и негу од стране другог лица;
- ц) друге материјалне помоћи.

Члан 31. (Општи услови за остваривање права на сталну новчану помоћ и другу материјалну помоћ)

- (1) Право на сталну новчану помоћ и другу материјалну помоћ имају лица и породице уколико кумулативно испуњавају следеће услове:

- а) да су материјално неосигурани и неспособни за самосталан рад и привређивање;
- б) да немају довољно прихода за издржавање;
- ц) да немају чланова породице који су по закону обавезни да их издржавају или ако их имају, да ти чланови нису у могућности да извршавају обавезу издржавања.

- (2) Право на помоћ из става (1) овог члана остварују лица и породице које у континуитету имају пријављено пребивалиште, односно боравиште на подручју Кантона најмање годину дана прије подношења захтјева.

Члан 32. (Поступак утврђивања неспособности за самосталан рад и привређивање)

- (1) Налаз и мишљење о неспособности за самосталан рад и привређивање у првом и другом степену даје стручна институција или стручна комисија са којом Кантонално министарство закључи уговор.
- (2) Стручну комисију чине здравствени и нездравствени кадрови који су оспособљени за давање мишљења и оцјене о способностима, туђој њези и помоћи, односно који имају дуже искуство у оцјенама способности дјецe и одраслих, на приједлог ЈУ Центар за социјални рад Босанско-подрињског кантона Горажде (у даљем тексту: Центар за социјални рад).
- (3) Налаз и мишљење о способности и разврставању дјецe ометене у физичком или психичком развоју даје

у првом степену стручна комисија за оцјењивање способности и разврставање дјеце ометене у физичком или психичком развоју коју образује Центар за социјални рад, а у другом степену стручна комисија коју образује Кантонално министарство.

СТАЛНА НОВЧАНА ПОМОЋ

Члан 33.

(Начин утврђивања минимума примања довољног за издржавање домаћинства)

- (1) Право на сталну новчану помоћ остварују лица и породице на начин и под условима прописаним овим и Федералним законом.
- (2) Износ најнижег примања домаћинства који се сматра довољним за издржавање зависно од броја чланова домаћинства утврђује се у проценту од:
 - а) 25 % од просјечне плате у Кантону за једночлано домаћинство;
 - б) 30 % од просјечне плате у Кантону за двочлано домаћинство;
 - ц) 35 % од просјечне плате у Кантону за трочлано домаћинство;
 - д) 40 % од просјечне плате у Кантону за четворчлано и вишечлано домаћинство.
- (3) Уколико домаћинство има лице с инвалидитетом или лице с трајним сметњама у физичком или психичком развоју, износ најнижег примања домаћинства који се сматра довољним за издржавање, зависно од броја чланова домаћинства, утврђује се у проценту од:
 - а) 30 % од просјечне плате у Кан-

тону за једночлано домаћинство;

- б) 35 % од просјечне плате у Кантону за двочлано домаћинство;
- ц) 40 % од просјечне плате у Кантону за трочлано домаћинство;
- д) 45 % од просјечне плате у Кантону за четворчлано и вишечлано домаћинство.

Члан 34.

(Утврђивање висине износа сталне новчане помоћи)

- (1) Стална новчану помоћ утврђује се у мјесечном износу у висини разлике свих прихода чланова домаћинства и износа најнижег примања домаћинства који се сматра довољним за издржавање у смислу члана 33. овог Закона.
- (2) Изузетно, уколико су један или више чланова домаћинства лица са инвалидитетом, а нису остварили право на новчану накнаду за његу и помоћ од стране другог лица, стална новчану помоћ утврђује се у висини од 10% од просјечне плате у Кантону.

Члан 35.

(Обавезе издржавања између чланова породице и сродника)

- (1) Обавеза издржавања између чланова породице и сродника утврђује се и примјењује у складу са одредбама Породичног закона.
- (2) Сматра се да члан породице, односно сродник није у могућности, у смислу члана 22. Федералног закона, издржавати члана породице са којим не живи у заједничком домаћинству, ако му приходи, укључујући и члана породице којег је оба-

везан издржавати, не прелазе износ од 35% просјечне плате у Кантону.

**Члан 36.
(Искључивање из права
на сталну новчану помоћ)**

- (1) Право на сталну новчану помоћ не могу остварити домаћинства у којима је један од чланова власник предузећа или самосталне радње или има регистровану допунску дјелатност, односно домаћинства у којима су један или више чланова власници или посједници аутомобила до седам година старости, осим ако су у питању лица са инвалидитетом која по прописима из области пореске и царинске политике могу увести или на домаћем тржишту купити моторно возило као ортопедско или друго помагало.
- (2) Право на сталну новчану помоћ не могу остварити лица смјештене у установу социјалне заштите.

**Члан 37.
(Преиспитивање услова
за кориштење права
на сталну новчану помоћ)**

- (1) Право на сталну новчану помоћ признаје се од првог дана наредног мјесеца од дана подношења захтјева и траје док постоје услови за остваривање права.
- (2) Преиспитивање услова за кориштење права на сталну новчану помоћ врши се једанпут годишње у првом тромјесечју текуће године.
- (3) У поступку преиспитивања услова из става (2) овог члана ново рјешење се доноси уколико је дошло до

промјена које су од утицаја на даљње кориштење права.

- (4) Корисник права из става (1) овог члана дужан је у року од 15 дана пријавити Центру за социјални рад сваку промјену која утиче на остваривање или висину права.
- (5) Корисници права на сталну новчану помоћ дужни су у свакој календарској години у периоду од 01. до 31. марта текуће године доставити доказе Центру за социјални рад као надлежном првостепеном органу, ради утврђивања испуњавања услова за наставак остваривања овог права.
- (6) Уколико корисник у остављеном року не достави доказе или се на основу достављених доказа утврди да корисник не испуњава услове за наставак остваривања права, Центар за социјални рад доноси рјешење о престанку права на сталну новчану помоћ закључно са фебруаром текуће године.

**НОВЧАНА НАКНАДА ЗА ПОМОЋ
И ЊЕГУ ОД СТРАНЕ ДРУГЕ ЛИЦА**

**Члан 38.
(Корисници права на новчану
накнаду за помоћ и његу од стране
другог лица)**

- (1) Право на новчану накнаду за помоћ и његу од стране другог лица имају стара и немоћна лица која имају више од 65 година живота и којима је због трајних промјена у здравственом стању пријекно потребна помоћ и њега од стране другог лица за задовољавање њихових основних животних потреба, ако то право не могу остварити по неком

другом основу.

- (2) Право на новчану накнаду за помоћ и његу од стране другог лица не могу остварити лица која су смјештена у установе социјалне заштите.

Члан 39.

(Услови за остваривање права на новчану накнаду за помоћ и његу од стране другог лица)

- (1) Новчану накнаду за помоћ и његу од стране другог лица у смислу члана 38. овог Закона остварује лице под условом да јој приходи по члану домаћинства мјесечно не прелазе 35% од просјечне плате у Кантону.
- (2) Укупан приход домаћинства као основ за остваривање права на новчану накнаду за помоћ и његу од стране другог лица чине приходи утврђени чланом 4. овог Закона.

Члан 40.

(Утврђивање висине износа новчане накнаде за помоћ и његу од стране другог лица)

Новчана накнада за помоћ и његу од стране другог лица износи:

- а) за лица из члана 39. овог Закона 15% од просјечне плате у Кантону;
- б) за лица код којих постоји потреба за помоћи и његом другог лица изван стана, новчана накнада износи 20% од просјечне плате у Кантону;
- ц) за лица код којих постоји потреба за помоћи и његом другог лица у стану, новчана накнада износи 25% од просјечне плате у Кантону.

Члан 41.

(Преиспитивање услова за кориштење права на новчану накнаду за помоћ и његу од стране другог лица)

- (1) Право на новчану накнаду за помоћ и његу од стране другог лица признаје се од првог дана наредног мјесеца од дана подношења захтјева и траје док постоје услови за остваривање права.
- (2) Преиспитивање услова за кориштење права из става (1) овог члана врши се једанпут годишње у првом тромјесечју текуће године.
- (3) У поступку преиспитивања услова из става (2) овог члана ново рјешење се доноси уколико је дошло до промјена које су од утицаја на даље кориштење права.
- (4) Корисник права из става (1) овог члана дужан је у року од 15 дана пријавити Центру за социјални рад сваку промјену која утиче на остваривање или висину права.
- (5) Корисници права на новчану накнаду за помоћ и његу од стране другог лица дужни су у свакој календарској години у периоду од 01. до 31. марта текуће године доставити доказе Центру за социјални рад као надлежном првостепеном органу, ради утврђивања испуњавања услова за наставак остваривања овог права.
- (6) Уколико корисник у остављеном року не достави доказе или се на основу достављених доказа утврди да корисник не испуњава услове за наставак остваривања овог права, Центар за социјални рад доноси рјешење о престанку права закључно са фебруаром текуће године.

Члан 42.
**(Начин утврђивања потребе
за његом и помоћи од стране
другог лица)**

Потребу за његом и помоћи од стране другог лица за одрасла лица утврђује стручна институција или комисија из члана 32. ставови (1) и (2) овог Закона.

ДРУГЕ МАТЕРИЈАЛНЕ ПОМОЋИ

Члан 43.
**(Појмовно одређење друге
материјалне помоћи)**

Друге материјалне помоћи у смислу овог Закона су привремена, једнократна новчана помоћ или натурално давање материјално неосигураним лицима и породицама које се налазе у стању потребе услед тешкоћа изазваних околностима из члана 18. Федералног закона и уколико испуњавају услове утврђене чланом 22. тачка 2. и 3. Федералног закона.

Члан 44.
**(Привремена и једнократна
новчана помоћ)**

- (1) Привремена једнократна новчана помоћ се додјељује највише до висине 25% од просјечне плате у Кантону.
- (2) Право на једнократну новчану помоћ може се додијелити кориснику у оквиру једног домаћинства највише три пута у току календарске године.
- (3) Једнократна новчана помоћ може се додијелити и у природи, уколико постоји сумња да би се новчана

средства могла ненамјенски утрошити, што процјењује стручни тим Центра за социјални рад, односно надлежна општинска, градска служба.

Члан 45.
**(Помоћ за потребе сношења дијела
трошкова ценазе - сахране)**

- (1) Породица корисника сталне новчане помоћи има право на новчану помоћ за потребе сношења дијела трошкова ценазе – сахране корисника сталне новчане помоћи.
- (2) Изузетно, уколико корисник сталне новчане помоћи нема ближих сродника који имају обавезу одржавања, новчану помоћ за сношење трошкова ценазе – сахране корисника сталне новчане помоћи, у цјелости се финансира из општинског, односно градског буџета, у складу са финансијским могућностима.
- (3) Висину помоћи из претходног става, као и начин реализације, прописује општинско односно градско вијеће.

Члан 46.
(Здравствена заштита)

- (1) Корисницима сталне новчане помоћи, новчане накнаде за помоћ и његу од стране другог лица и других материјалних помоћи, обезбјеђује се право на здравствено осигурање, уколико то право не могу остварити по неком другом основу.
- (2) Средства за финансирање трошкова здравственог осигурања корисника из става (1) овог члана обезбјеђују се из Буџета Кантона.

ОДЈЕЉАК Б. ОСПОСОБЉАВАЊЕ ЗА ЖИВОТ И РАД

Члан 47. (Корисници права на оспособљавање за живот и рад)

- (1) Право на оспособљавање за живот и рад обезбјеђује се дјечи ометеној у психофизичком развоју и дјечи код које постоји инвалидност проузрокована повредом или болешћу до навршених 15 година живота кроз основно школовање у редовним школама или школама специјалног типа које могу имати интернатски смјештај, као и одраслим лицима са умањеним психофизичким способностима без обзира на узрок настанка инвалидности, односно радне способности, ако то право не могу остварити по неком другом основу, а која се према психофизичким способностима и годинама живота, могу оспособити за рад.
- (2) Изузетно од претходног става, право на школовање и оспособљавање за живот и рад остварују дјеца до навршених 18 година живота, уколико због физичких или психичких сметњи нису била у стању завршити основно школовање и оспособљавање за живот и рад у предвиђеном року.
- (3) Дјеца ометена у физичком или психичком развоју са навршених 15 година, односно 18 година живота, остварују право на школовање и оспособљавање за самосталан живот и рад кроз редовне средње школе или средње школе специјалног типа које могу имати интернатски смјештај, ако су испуњени следећи

услови:

- а) да је дијете завршило основно образовање;
 - б) да постоји вјероватност да се дијете, с обзиром на ометеност у физичком или психичком развоју и степен преостале способности, може примјеном овог права оспособити за самосталан живот и рад;
 - ц) да постоји вјероватноћа да се оспособљавање дјетета може постићи у трајању до четири године.
- (4) Право на школовање и оспособљавање за живот и рад обезбјеђује се дјетету до навршених 26 година живота, односно и после навршених 26 година живота, уколико је то право раније успостављено, а најкасније до навршених 29 година живота.

Члан 48. (Утврђивање постојања основа за остваривање права на оспособљавање за живот и рад)

Утврђивање постојања основа за остваривање права на оспособљавање за живот и рад врши стручна комисија из члана 32. ставови (1) и (2) овог Закона.

Члан 49. (Покриће трошкова оспособљавања за живот и рад)

- (1) Лице које се ради оспособљавања за живот и рад упућује изван мјеста пребивалишта има право на покриће трошкова смјештаја, прехране и превоза, уколико му то његова породица не може осигурати.

- (2) Трошкове из става (1) овог члана сноси Центар за социјални рад.
- (3) У трошковима оспособљавања за живот и рад учествују родитељи, усвојиоци, старатељи и сродници уколико им мјесечни приходи по члану домаћинства прелазе 35% од просјечне плате у Кантону.
- (4) Лица из претходног става учествују у сношењу дијела трошкова смјештаја, прехране и превоза лица које се оспособљава, у износу од 70% од прихода који отпада на лице које се оспособљава на живот и рад.

Члан 50.

(Престанак права на оспособљавање за живот и рад)

Право на оспособљавање за живот и рад престаје ако код лица наступе такве промјене у физичком или психичком стању које онемогућавају њено оспособљавање и више не постоји вјероватноћа да се лице може оспособити за самосталан живот и рад, што се утврђује поновном оцјеном Стручне комисије из члана 32. ставови (1) и (2) овог Закона.

Члан 51.

(Новчана накнада за вријеме чекања на запослење по основу оспособљености за живот и рад)

- (1) Дјец и одраслим лицима који су у складу са Федералним законом и овим Законом оспособљени за живот и рад припада право на новчану накнаду за вријеме чекања на запослење.
- (2) Лица из претходног става по завршетку оспособљавања за живот и рад имају право на новчану накна-

ду до тренутка запослења, под условом да се редовно јављају установи у чијој је надлежности вођење евиденције о незапосленим лицима.

- (3) Новчана накнада за вријеме чекања на запослење утврђује се у висини 30% од просјечне плате у Кантону.
- (4) Средства за новчану накнаду за вријеме чекања на запослење обезбијеђују се из Буџета Кантона, а исплаћују се мјесечно путем Центра за социјални рад.

Члан 52.

(Престанак права на новчану накнаду за вријеме чекања на запослење)

- (1) Право на новчану накнаду за вријеме чекања на запослење кориснику престаје:
 - а) ако се запосли;
 - б) ако одбије посао за који је оспособљен;
 - ц) ако се смјести у одговарајућу установу социјалне заштите.
- (2) Запослено лице које је раније користило или је могло користити новчану накнаду за вријеме чекања на запослење, а које изгуби посао без своје кривице, може исту поново остварити након што искористи права по основу прописа из радног законодавства.

Члан 53.

(Преиспитивање услова за кориштење права на новчану накнаду за вријеме чекања на запослење)

- (1) Преиспитивање услова за кориш-

тење права из члана 51. овог овог Закона врши се једанпут годишње у првом тромјесечју текуће године.

- (2) Корисници права на новчану накнаду за вријеме чекања на запослење дужни су у свакој календарској години у периоду од 01. до 31. марта текуће године доставити доказе Центру за социјални рад као надлежном првостепеном органу, ради утврђивања испуњавања услова за наставак остваривања овог права те, уколико корисник у остављеном року не достави доказе или се на основу достављених доказа утврди да корисник не испуњава услове за наставак остваривања права, Центар за социјални рад доноси рјешење о престанку права на новчану накнаду за вријеме чекања на запослење, закључно са фебруаром текуће године.

ОДЈЕЉАК Ц. ХРАНИТЕЉСТВО

Члан 54.

(Појам хранитељства)

- (1) Хранитељство је облик заштите изван властите породице којим се дјетету или одраслом лицу у складу са Законом о хранитељству Федерације Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, број: 19/17) (у даљем тексту: Закон о хранитељству) осигурава одговарајући породични смјештај и заштита у хранитељској породици.
- (2) Смјештај у хранитељску породицу остварује се на начин и под условима прописаним Законом о хранитељству.

Члан 55.

(Надлежност и поступак)

- (1) За рјешавање о признавању права и укључивање на смјештај у хранитељску породицу, као и закључивање уговора о хранитељству, надлежан је Центар за социјални рад.
- (2) Рјешење о признавању права на смјештај и упућивање у хранитељску породицу доноси се уз претходно прибављену сагласност Кантоналног Министарства у погледу хранитељске накнаде и накнаде за издржавање храненика.
- (3) О жалбама на рјешења Центра за социјални рад одлучује Кантонално Министарство.

Члан 56.

(Висина и исплата хранитељских накнада)

Кантонално министарство ће наредбом о висини новчаних износа из члана 3. став (3) овог Закона утврдити износе новчаних давања и начин исплате за хранитељство.

ОДЈЕЉАК Д. СМЈЕШТАЈ У УСТАНОВУ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Члан 57.

(Корисници права на смјештај у установу социјалне заштите)

- (1) Смјештај у установу социјалне заштите, могу остварити дјеца и одрасла лица којима је потребна стална брига и помоћ у задовољавању њихових животних потреба, а не могу их остварити у властитој или другој породици или на други начин.

- (2) Смјештај у установу социјалне заштите може остварити и лице овисно о психоактивним супстанцама под сљедећим условима:
- а) да је регистровано као овисник о психоактивним супстанцама;
 - б) да се добровољно укључило у третман социјалне рехабилитације, ресоцијализације и реинтеграције;
 - ц) да у потпуности сарађује у трајању третмана;
 - д) да се налази у стању потребе;
 - е) да има препоруку за смјештај у установу, односно одговарајућу организацију, од стране стручног тима Центра за социјални рад.
- (3) Право на смјештај у установу социјалне заштите остварује се на начин и под условима предвиђеним овим и Федералним законом.

Члан 58.

(Начин утврђивања трошкова смјештаја у установу социјалне заштите)

- (1) Трошкове смјештаја у установу социјалне заштите сноси лице које се смјешта, родитељ, усвојитељ, старатељ или сродник који је дужан да издржава то лице или друго физичко и правно лице које је преузело обавезу сношења трошкова смјештаја.
- Трошкове смјештаја сноси или у њиховом сношењу учествује лице које се смјешта, родитељи, усвојиоци, старатељи или сродници који су сходно закону дужни издржавати то лице, уколико им мјесечни приходи по члану домаћинства прелазе 35% просјечне плате у Кантону.

- (2) Уколико средства из става (2) овог члана нису довољна за измирење трошкова смјештаја, разлику до пуног износа цијене смјештаја сноси Центар за социјални рад.
- (3) Уколико лица из става (2) овог члана не располажу средствима, трошкове ће у цјелости сносити Центар за социјални рад.

Члан 59.

(Надлежност и поступак)

- (1) О смјештају у установу социјалне заштите одлучује Центар за социјални рад на начин утврђен овим и Федералним законом.
- (2) У случајевима када ће се смјештај из става (1) овог члана дјелимично или у потпуности финансирати из Буџета Кантона, надлежни орган из става (1) овог члана је дужан пријети доношења рјешења о упућивању лица у социјалну установу, затражити сагласност Кантоналног министарства.
- (3) Након прибављања сагласности, надлежни орган може донијети рјешење о упућивању лица у социјалну установу.
- (4) Надлежни Центар за социјални рад и физичка лица из члана 58. овог Закона уговорно уређују међусобне односе, а у вези са ставом (2) члана 58. овог Закона.
- (5) Средства од учешћа физичких лица у сношењу дијела трошкова смјештаја у социјалној установи, уплаћују се на рачун Буџета Кантона и приход су Буџета Кантона.
- (6) У случају извршења смјештаја у социјалну установу лица које нема чланове породице ни сродника који је дужан издржавати, односно

који су њега дужни издржавати, извршиће се попис његове покретне и непокретне имовине, која ће се потом предати на управљање и кориштење Центру за социјални рад.

- (7) Лице које се смјешта и Центар за социјални рад уговорно регулишу односе из претходног става.
- (8) Ако се ради о кориснику пензије смјештеном у социјалну установу који нема обавезе издржавања чланова ужег породичног домаћинства, средства пензије се уплаћују на рачун установе у коју је лице смјештено.
- (9) Лицу из претходног става, као и осталим лицима смјештеним у установу социјалне заштите, даје се мјесечно у новцу на име личних потреба 10% од цијене трошкова смјештаја.

Члан 60.

(Смјештај у установе које немају статус установе социјалне заштите)

- (1) Изузетно, лица из члана 57. овог Закона могу се смјестити у институције које нису установе социјалне заштите, под условом да исте имају статус правног лица, те регистровану дјелатност смјештаја и рада са категоријама корисника који се смјештају.
- (2) Са институцијама из става (1) овог члана Центар за социјални рад мора имати потписан меморандум или протокол о сарадњи, у којима су дефинисана међусобна права и обавезе.

ОДЈЕЉАК Е. УСЛУГЕ СОЦИЈАЛНОГ И ДРУГОГ СТРУЧНОГ РАДА

Члан 61.

(Појам услуге социјалног и другог стручног рада)

Услугама социјалног и другог стручног рада у смислу овог Закона, сматра се савјетодавни рад који обављају установе у рјешавању породичних и брачних проблема, те мјере и акције у сарадњи са мјесним заједницама и другим органима, на сузбијању и спречавању друштвено неприхватљивог понашања дјецe и осталих појединаца, породица и друштвених група.

Члан 62.

(Корисници права на услуге социјалног и другог стручног рада)

Право на услуге социјалног и другог стручног рада могу остварити појединци, породице и друштвене групе, независно од материјалних могућности и кориштења неког од облика социјалне заштите, ради заштите њихових права и интереса и спречавања појава и ублажавања посљедица социјалних проблема.

ОДЈЕЉАК Ф. КУЋНА ЊЕГА И ПОМОЋ У КУЋИ

Члан 63.

(Појам кућне његе и помоћи у кући)

Кућна њега и помоћ у кући је организовано пружање разних услуга као што су: прехрана, обављање кућних и других потребних послова и одржавање личне хигијене лицима која нису у стању да се сама старају о себи.

Члан 64.
(Пружаоци услуга кућне
његе и помоћи у кући)

Услуге кућне неге и помоћи у кући могу пружати установе, Црвени крст, невладине организације, хуманитарне организације, удружења грађана, вјерске заједнице и организације које оне оснивају.

ДИО ПЕТИ - УСТАНОВЕ СОЦИЈАЛНЕ
ЗАШТИТЕ

ПОГЛАВЉЕ I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 65.
(Оснивање установа социјалне заштите)

- (1) Кантоналне јавне установе оснива Кантон, а оснивачки акт доноси Скупштина Кантона.
- (2) Установе се оснивају ради:
 - а) обављања стручних и других послова из области социјалне заштите;
 - б) збрињавања одређених категорија корисника социјалне заштите;
 - ц) проучавање појава и проблема у области социјалне заштите.
- (3) Кантон може, у оквиру постојећих установа или као самосталне установе, основати сигурне куће и прихватилишта, као и друге установе, по потреби проширити или промијенити дјелатност постојећих установа у складу са условима предвиђеним овим Законом и Законом о установама.

Члан 66.
(Општи и остали услови за оснивање
установа социјалне заштите)

- (1) Установа социјалне заштите може

се основати ако су, поред општих услова прописаних за оснивање установе, испуњени и следећи услови:

- а) да постоји трајна потреба за обављање одређене дјелатности социјалне заштите;
 - б) да су утврђени основни задаци, дугорочни циљеви, план и програм рада установе;
 - ц) да је осигуран одговарајући простор и опрема за успјешан рад установе;
 - д) да су осигурани потребни стручни и други радници;
 - е) да је утврђено финансирање и материјална средства потребна за рад установе.
- (2) Установу, изузев Центра за социјални рад, може основати: грађанин, правно лице, хуманитарна организација или вјерска заједница, страни држављанин или страна хуманитарна организација под условима утврђеним овим Законом и Законом о установама.
 - (3) Преношење јавних овлаштења из социјалне заштите на установе које не оснива Кантон, град или општина, може се извршити законом или на закону заснованој одлуци градског или општинског вијећа.

Члан 67.
(Одлучивање о испуњености
услова за оснивање установа
социјалне заштите)

- (1) Рјешење о испуњавању услова за оснивање установа социјалне заштите доноси Комисија коју рјешењем именује Кантонални министар.
- (2) Рјешење донесено од стране Кантоналног министра је коначно и

против истог се може тужбом покренути управни спор пред Кантоналним судом у Горажду.

- (3) Када утврди да установа не испуњава законом прописане услове за обављање дјелатности, Кантонално Министарство ће одредити рок у коме је установа дужна отклонити недостатке.

Члан 68.
(Престанак рада установе)

Установа престаје са радом према условима утврђеним Законом о установама.

**ПОГЛАВЉЕ II - КАНТОНАЛНИ
ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД**

Члан 69.
**(Оснивач Кантоналног
Центра за социјални рад)**

- (1) Кантонални Центар за социјални рад као јавна установа је вишефункционална установа социјалне заштите организована као централна институција, отворена за сарадњу са невладиним организацијама и другим организацијама које на принципима савременог, стручног социјалног рада уз ангажовање потребних профила стручњака организује, супервизира и проводи циљеве социјалне заштите у Кантону.
- (2) Кантонални Центар за социјални рад оснива се ради обављања послова непосредне социјалне заштите, заштите цивилних жртава рата и заштите породица са дјецом, утврђених овим и Федералним законом, као и ради обављања других послова утврђених законом, другим прописима и општим актима.

- (3) Кантонални Центар за социјални рад као јавну установу на коју се преносе јавна овлашћења, у складу са Законом о установама, оснива Кантон и утврђује организацију, врсту и степен стручне спреме стручних радника.
- (4) Кантонални Центар за социјални рад може организовати рад по организационим јединицама у свакој општини за коју је основан и обезбиједити стручни тимски рад.
- (5) Актом о оснивању Кантоналног Центра за социјални рад утврђују се међусобна права, обавезе и одговорности оснивача и Кантоналног Центра за социјални рад.

Члан 70.
**(Статус Кантоналног
Центра за социјални рад)**

- (1) Кантонални Центар за социјални рад је јавна установа у државној својини, а на оснивање, регистрацију, дјелатност, престанак рада и друга питања примјењују се прописи о установама, ако овим Законом није другачије одређено.
- (2) Кантонални Центар за социјални рад има својство правног лица.

Члан 71.
**(Послови Кантоналног
центра за социјални рад)**

- (1) Кантонални Центар за социјални рад непосредно обавља послове који су му стављени у надлежност Федералним законом и овим Законом:
- а) открива, прати и проучава проблеме из области социјалне заштите;

- б) открива узроке и стање социјалне потребе;
 - ц) подстиче и организује активности од превентивног значаја из области социјалне заштите;
 - д) примјењује и проводи облике социјалне заштите;
 - е) непосредно пружа услуге социјалног рада;
 - ф) рјешава у првом степену захтјеве за остваривање права у оквиру надлежности;
 - г) обавља послове из области породичне заштите, заштите цивилних жртава рата, заштите породица са дјецом, заштите одгојно занемарене дјеце, те учествује у извршењу одгојних мјера и мјера заштитног надзора;
 - х) обавља послове и има овлашћења органа старатељства утврђена Породичним законом, другим законима и прописима;
 - и) обавља савјетодавни и савјетовалишни социјални рад;
 - ј) сарађује са грађанима, мјесним заједницама, друштвеним и радним органима и организацијама, удружењима грађана, правосудним органима и другим органима који могу допринијети унапређењу квалитета социјалног рада и социјалне заштите;
 - к) води прописану евиденцију и прикупља документацију о корисницима социјалне заштите, облицима и услугама социјалне заштите, корисницима цивилних жртава рата и заштите породица са дјецом и доставља податке Кантоналном Министарству.
- (2) Кантонални Центар за социјални рад организује и проводи стручни

рад, у правилу мултидисциплинарно у тимском раду, у којем судјелују: социјални радник, психолог, педагог, правник, а по потреби и други стручни радници.

Члан 72.

(Органи управљања и руковођења у Кантоналном центру за социјални рад)

- (1) Орган управљања у Кантоналном Центру за социјални рад је Управни одбор, а орган руковођења директор.
- (2) Чланове Управног одбора именује Влада Кантона, на период од четири године.
- (3) Директора Кантоналног центра за социјални рад именује Управни одбор на основуведеног конкурса уз претходно прибављену сагласност Владе Кантона.

ПОГЛАВЉЕ III - ДОМ ЗА ДЈЕЦУ БЕЗ РОДИТЕЉСКОГ СТАРАЊА

Члан 73.

(Дјелатност и дјелокруг рада)

- (1) Дом за дјецу без родитељског старања (у даљем тексту: Дом за дјецу), пружа услуге смјештаја, цијелокупног збрињавања, одгоја, образовања, здравствене неге, цијелодневног боравка, полудневног боравка, те услуге психосоцијалне подршке младима без родитељског старања, дјечи чији је развој ометен породичним приликама и породицама у ризику од раздвајања.
- (2) Дјелатност Дома за дјецу реализује се кроз:
 - а) смјештај за дјецу;

- б) прихватилиште за дјецу;
- ц) мале породичне домове;
- д) сервис за подршку породицама и дјеци;
- е) мобилни тим;
- ф) дневни центар за дјецу;
- г) остале социјалне услуге у циљу заштите дјеце и младих без родитељског старања, те породица у ризику од раздвајања.

**Члан 74.
(Корисници услуга)**

- (1) Дом за дјецу прима на смјештај и заштиту дјецу из става (1) овог члана од 0 до 18 година, а изузетно изнад 18 година уколико је потребно дјетету обезбиједити завршетак средњег образовања, а на приједлог Центра за социјални рад.
- (2) Дом за дјецу дужан је пружити организовану и индивидуалну стручну помоћ за успјешно савладавање програма, одгоја и образовања штићеника.

**ПОГЛАВЉЕ IV - ДОМ ЗА ЗАШТИТУ
ОДРАСЛИХ И СТАРИЈИХ ЛИЦА**

**Члан 75.
(Дјелатност и дјелокруг рада)**

- (1) Дом за заштиту одраслих и старијих лица (у даљем тексту: Дом) обавља послове социјалне заштите са смјештајем, односно пружа услуге организованог смјештаја, прехране, здравствене заштите, помоћи и његе, одмора и рекреације одраслих и старијих лица.
- (2) У оквиру свог рада Дом може, уз претходну сагласност Кантоналног Министарства, организовати центар за полудневни, односно, цјело-

дневни боравак штићеника, службу кућне његе и помоћи у кући, савјетовалиште за старија лица и прихватилиште за одрасла лица.

**Члан 76.
(Центар за дневни боравак)**

Центар за дневни боравак старијих и изнемоглих лица пружа услуге полудневног, односно цјелодневног боравка, исхрану, организовани одмор и рекреацију, стручну помоћ, културно - забавни живот, одржавање личне хигијене и друге услуге у складу са Правилима Дома.

**Члан 77.
(Служба кућне његе
и помоћи у кући)**

Служба кућне његе и помоћи у кући пружа хронично обољелим или изнемоглим старијим лицима основну здравствену помоћ, одржавање личне хигијене и хигијене стана, обављање кућних и других неопходних послова, припремање хране и друге послове у складу са Правилима Дома.

**Члан 78.
(Савјетовалиште
за старија лица)**

Савјетовалиште за старија лица штићеницима смјештеним у Дому, као и осталим старијим лицима са подручја Кантона, путем индивидуалног и групног третмана врши услуге у складу са Правилима Дома.

**Члан 79.
(Прихватилиште)**

- (1) Прихватилиште за одрасла и ста-

рија лица врши: прихват, привремени смјештај и исхрану те упућивање у мјесто пребивалишта, у властиту породицу или у установу социјалне заштите у коју је смјештена лице.

- (2) Организационе јединице у саставу установе из члана 75. овог Закона могу се организовати као посебне установе социјалне заштите, уколико се укаже оправдана потреба за њима на нивоу Кантона, града или општине.

ПОГЛАВЉЕ V - ПОРОДИЧНО САВЈЕТОВАЛИШТЕ И ДРУГЕ УСТАНОВЕ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Члан 80.

(Породично савјетовалиште)

- (1) Дјелатност породичног савјетовалишта чини:
- а) породично савјетовање и третман;
 - б) психолошко савјетовање;
 - ц) групно савјетовање и третман;
 - д) индивидуално савјетовање и третман;
 - е) научно-истраживачко проучавање појава и проблема из области социјалне заштите;
 - ф) публикување резултата тих истраживања, као и других публикација (приручника, брошура, информативно пропагандних материјала).
- (2) Ове дјелатности су у функцијама:
- а) спречавања настанка и сузбијања социопсихолошких проблема и потешкоћа;
 - б) хармонизирања породичних и брачних односа;
 - ц) стицања позитивних навика и

формирања правилних животних ставова и увјерења код дјеце и младих;

- д) едуковања грађана и професионалаца из области опште социјалне и дјечије заштите;
 - е) стручне и професионалне помоћи институцијама, установама и организацијама у складу са њиховим потребама.
- (3) Породично савјетовалиште ће обављати и послове прописане другим законима и одлукама оснивача.

Члан 81.

(Друге установе социјалне заштите)

У складу са чланом 66. овог Закона и чланом 48. Федералног закона, могу се оснивати и друге установе социјалне заштите и то:

- а) установа за социјално – здравствено збрињавање лица са инвалидитетом и других лица;
- б) установа за дневни боравак корисника социјалне заштите и
- ц) друге установе зависно од потреба и могућности Кантона и општине.

Члан 82.

(Организација рада установа социјалне заштите)

Установе социјалне заштите дужне су својим актом утврдити организацију и систематизацију рада, распореда рада у установи, начин пријема и отпуста корисника, као и норме стручног кадра у односу на број штићеника и друга питања организовања рада у складу са Законом о установама и прописаним нормативима.

Члан 83.**(Надзор над стручним радом)**

- (1) Надзор над стручним радом установа социјалне заштите има за циљ унапређивање стручног рада, инструкција и правовременог указивања на неправилности и пропусте у стручном раду, ради предузимања одговарајућих мјера потребних за спречавање или отклањање штетних посљедица (у даљем тексту: надзор).
- (2) Надзор над стручним радом обухвата преглед стања у погледу организације рада, рада стручних радника, стручних сарадника, кориштења метода рада, квалитета и опсега обављених услуга.
- (3) Надзор из става (2) овог члана се обавља на основу програма који утврђује Кантонално Министарство.
- (4) Програмом из претходног става обезбјеђује се стални и непрекидни надзор.
- (5) Стручни надзор у установама социјалне заштите од значаја за Кантон обавља стручна комисија коју именује надлежни кантонални министар.
- (6) Установа социјалне заштите дужна је да комисији омогући обављање надзора у складу са Законом.
- (7) У комисију из претходног става именују се државни службеници који имају високу стручну спрему (VII степен стручне спреме или високо образовање Болоњског система студирања с најмање 240 ЕЦТС бодова), одговарајуће стручно знање и компетенције потребне за обављање послова стручног надзора у установама и најмање 5 година радног искуства у струци.

- (8) Након обављеног надзора комисија подноси извјештај Кантоналном министарству у року од 15 дана.
- (9) Извјештај из претходног става обавезно садржи:
 - а) приказ утврђеног стања;
 - б) приједлог мјера и рокове за отклањање недостатака и
 - ц) приједлог других мјера које комисија сматра неопходним.
- (10) Кантонално Министарство дужно је да размотри извјештај и утврди мјере за отклањање недостатака и рокове за њихово извршење, те да о томе обавијести установу социјалне заштите у којој је надзор извршен.
- (11) Установа је дужна отклонити утврђене недостатке у складу са роковима из претходног става, а најкасније 30 дана од дана пријема обавјештења.
- (12) Уколико установа не отклони недостатке у наведеним роковима, Кантонално Министарство ће предузети мјере у складу са Законом о установама.
- (13) Установа социјалне заштите организује и спроводи надзор над стручним радом својих радника који обављају послове социјалне заштите.
- (14) Организовање и спровођење надзора из претходног става врши се на начин утврђен општим актом установе социјалне заштите.

Члан 84.**(Супервизија)**

- (1) Супервизија има за циљ континуирани стручни развој социјалних радника и других стручних радника ради унапређења социјалног рада.

- (2) Супервизија се обавља у установама социјалне заштите.
- (3) Супервизију врше супервизори који посједују диплому – сертификат о завршеној едукацији за супервизора.

ДИО ШЕСТИ - УДРУЖЕЊА ЛИЦА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ

Члан 85. (Удружења лица са инвалидитетом)

- (1) У циљу остваривања бољег положаја и заштите лица са инвалидитетом и задовољавања њихових потреба, зависно од врсте и степена инвалидности, могу се основати удружења лица са инвалидитетом, као удружења грађана (у даљем тексту: удружења).
- (2) Удружења оснивају лица са инвалидитетом сама или, ако то није могуће због степена инвалидности, родитељи тих лица, наставно и друго особље у установама специјалног образовања и други грађани.
- (3) Удружењима у смислу овог Закона сматрају се она удружења која поред услова прописаних у Федералном пропису који уређује област удруживања физичких и правних лица, испуњавају и следеће услове:
 - а) да окупљају и пружају помоћ лицима са инвалидитетом чији је степен инвалидности преко 60%;
 - б) да чланови удружења свакодневне активности не могу обављати без кориштења специјалних техничких помагала или да користе специјалне технике у комуникацији (Брајево писмо, зву-

- чна техника, гестовни говор и сл.);
- ц) да је дјелатност удружења усмјерена на проналажење лица са инвалидитетом, припрему за учлањење у удружење и пружање помоћи члановима у школовању, рехабилитацији, запошљавању, ресоцијализацији, задовољавању културних потреба, информисању о специјалним техникама, обезбјеђивање разних техничких и других помагала, рјешавању статусних питања чланова и слично.

- (4) У утврђивању политике за остваривање програма социјалне заштите, Кантон остварује сарадњу са удружењима.

Члан 86. (Финансирање удружења)

- (1) Средства за финансирање рада удружења обезбјеђују се из:
 - а) чланарина;
 - б) донација;
 - ц) легата;
 - д) буџета Кантона, града и општина;
 - е) других извора у складу са прописима.
- (2) Кантон из свог Буџета може суфинансирати рад удружења чија дјелатност се односи на подручје Кантона у висини и на начин утврђен програмима утрошка средстава, које доноси Кантонално министарство.
- (3) При утврђивању приједлога о суфинансирању удружења узима се у обзир програм рада удружења, стварни трошкови које удружење има,

степен и тежина инвалидитета чланова удружења и обим потреба које се задовољавају на специфичан начин.

ДИО СЕДМИ – ЗАШТИТА ЦИВИЛНИХ ЖРТАВА РАТА

Члан 87. (Појам и статус цивилне жртве рата)

- (1) Појам цивилне жртве рата, признавање статуса цивилне жртве рата утврђен је чланом 54. Федералног закона.
- (2) Ради остваривања права утврђених овим и Федералним законом, цивилне жртве рата се разврставају према утврђеном проценту тјелесног оштећења у шест група на начин утврђен одредбама члана 56. Федералног закона.

Члан 88. (Права из заштите цивилних жртава рата)

- (1) Цивилне жртве рата, по овом и Федералном закону, имају следећа права:
 - а) личну инвалиднину или мјесечно лично новчано примање;
 - б) додатак за његу и помоћ од стране другог лица;
 - ц) ортопедски додатак;
 - д) породичну инвалиднину;
 - е) помоћ у трошковима лијечења и набавци ортопедских помагала;
 - ф) оспособљавање за рад (професионална рехабилитација, пре-квалификација и доквалификација);
 - г) приоритетно запошљавање,
 - х) приоритетно стамбено збриња-

вање,
и) психолошку помоћ и правну помоћ.

- (2) Права из става (1) тачке а), б), ц) и д) овог члана остварују се под условима, на начин и по поступку утврђеним Федералним законом.
- (3) Права из става (1) тачке е), ф), г), х) и и) овог члана остварују се у складу са прописима о здравственом осигурању, здравственој заштити, заштити породице са дјецом и запошљавању.
- (4) Оштећење организма цивилне жртве рата, право на додатак за његу и помоћ од стране другог лица, права на ортопедски додатак, као и неспособност за привређивање, утврђује се на основу налаза и мишљења надлежне лекарске комисије одређене чланом 80. Федералног закона.

Члан 89. (Здравствена заштита и услови за стицање права цивилних жртава рата)

Цивилне жртве рата и чланови породице цивилне жртве рата који су остварили право на породичну инвалиднину имају право на здравствену заштиту под условом да статус осигураног лица нису могли остварити ни по којем другом основу у складу са прописима о здравственом осигурању.

Члан 90. (Помоћ у трошковима лијечења и набавци ортопедских помагала)

- (1) Помоћ у трошковима лијечења обезбеђује се цивилним жртвама рата у изузетним околностима.

- (2) Изузетним околностима сматрају се околности у којима је живот и здравље цивилне жртве рата доведен у питање.
- (3) Потреба за обезбјеђењем трошкова лијечења утврђује се у складу са прописима о здравственом осигурању и здравственој заштити.
- (4) Право на помоћ у набавци ортопедских помагала остварују цивилне жртве рата под условима и на начин утврђен прописима из области здравственог осигурања и здравствене заштите.

Члан 91.
(Оспособљавање за рад,
професионална рехабилитација,
преквалификација и
доквалификације)

Право на оспособљавање за рад, професионалну рехабилитацију, преквалификацију и доквалификацију имају цивилне жртве рата под условима и на начин утврђен прописима о посредовању у запошљавању и социјалној сигурности незапослених лица.

Члан 92.
(Приоритетно запошљавање)

Право на приоритетно запошљавање остварују цивилне жртве рата под условима и на начин предвиђен прописима о посредовању у запошљавању и социјалној сигурности незапослених лица.

Члан 93.
(Рјешавање о правима
из заштите цивилних жртава рата)

- (1) О правима цивилних жртава рата у првом степену рјешава Центар за

социјални рад.

- (2) Рјешење донијето у првом степену о признавању права из области заштите цивилних жртава рата подлијеже ревизији, коју по службеној дужности врши Кантонално Министарство.
- (3) Ако је против рјешења првостепеног органа изјављена жалба, о ревизији и жалби рјешава се истим рјешењем.
- (4) Ако против рјешења из става (2) овог члана није изјављена жалба, орган који је донио то рјешење доставиће га заједно са списима предмета Кантоналном Министарству, у року од 8 дана од дана истека рока за жалбу.
- (5) Ревизија одлаже извршење рјешења.

ДИО ОСМИ - ЗАШТИТА ПОРОДИЦА СА ДЈЕЦОМ

Члан 94.
(Појам заштите породице са дјецом)

Заштита породица са дјецом у смислу овог Закона је обезбјеђење породице кроз материјална и друга давања ради помагања у подизању, одгоју и збрињавању дјете, као и њиховом оспособљавању за самосталан живот и рад, у најбољем интересу дјетета.

Члан 95.
(Циљ заштите породице
са дјецом)

Заштита породица са дјецом има за циљ да се свој дјечи осигурају приближно једнаки материјални услови за здрав и правилан психофизички развој у породици, те помоћ у остваривању њене репродуктивне улоге.

Члан 96.

(Права породица са дјецом)

Основна права која, у смислу овог и Федералног закона, остварују породице са дјецом су:

- а) дјечији додатак;
- б) накнада умјесто плате жени – мајци у радном односу, за вријеме док одсуствује с посла ради трудноће, порођаја и његе дјетета;
- ц) новчана помоћ за вријеме трудноће и порођаја жене - мајке која није у радном односу;
- д) једнократна помоћ за опрему новорођеног дјетета;
- е) помоћ у прехрани дјетета до шест мјесеци и додатна исхрана за мајке - дојиље;
- ф) смјештај дјецe уз обезбијеђену исхрану у установама предшколског одгоја;
- г) обезбјеђење једног obroка у вријеме наставе у школама основног образовања;
- х) школарине и стипендије ћацима и студентима.

ОДЈЕЉАК А. ДЈЕЧИЈИ ДОДАТАК

Члан 97.

(Корисници права на дјечији додатак)

Право на дјечији додатак, под условима прописаним овим Законом, остварује дијете до навршене 18. године живота.

Члан 98.

(Услови за остваривање права на дјечији додатак)

(1) Дијете из члана 97. овог Закона мо-

же остварити право на дјечији додатак уколико:

- а) укупни мјесечни приходи по члану домаћинства не прелазе износ од 15% од просјечне плате у Кантону;
- б) ниједан од чланова заједничког домаћинства није власник или посједник моторног возила до седам година старости, осим ако су у питању лица са инвалидитетом која по прописима из области пореске и царинске политике могу увести или на домаћем тржишту купити моторно возило као ортопедско или друго помагало;
- ц) ниједан од чланова заједничког домаћинства није власник предузећа или самосталне радње или нема регистровану допунску дјелатност;
- д) по завршетку средње школе не упише исти степен образовања другог смјера;
- е) у току студија не изгуби више од једне године на вишој или високошколској установи;
- ф) након завршене једне школске године не упише исту годину на истој или другој вишој или високошколској установи;
- г) након завршеног школовања на вишој или високошколској установи не упише школовање истог степена;
- х) није стекло потомство;
- и) није ступило у брак;
- ј) није смјештено у хранитељску породицу или установу социјалне заштите у периоду дужем од 30 дана, а трошкови смјештаја се дјелимично или у цјелости осигуравају из буџетских сред-

става.

- (2) Поред услова прописаних ставом (1) овог члана, дијете старије од 15 година може остварити право на дјечији додатак уколико нема заснован радни однос.
- (3) Поред услова прописаних ставом (1) овог члана, дијете старије од 16 година може остварити право на дјечији додатак уколико није склопило брак.
- (4) Право на дјечији додатак обавезно припада дјетету до навршене 15. године живота уколико испуњава услове предвиђене овим Законом.
- (5) Дјеца старија од 15 година живота остварују право на дјечији додатак ако се налазе на редовном образовању у основним, средњим, вишим школама, академијама или факултету, али најдуже до навршене 27. године живота.
- (6) Дјеца старија од 15 година живота остварују право на дјечији додатак ако су неспособна за самосталан живот и рад, а неспособност је наступила до 15. године живота или у току редовног образовања, а најдуже до навршене 27. године живота.
- (7) Допатак на дјецу исплаћује се и за вријеме школског распуста.
- (8) Укупан приход домаћинства, као основ за остваривање права на дјечији додатак, чине приходи из члана 4. овог Закона.

Члан 99.

(Услови за остваривање права на увећани дјечији додатак)

Право на дјечији додатак без обзира на имовински цензус, увећан за 50% припада:

- а) дјетету без оба или једног роди-

теља;

- б) дјетету ометеном у физичком или психичком развоју;
- ц) породици у којој су оба или један родитељ инвалиди са процентом инвалидности од 60% и више;
- д) дјетету обољелом од шећерне болести, карцинома, леукемије, ТБЦ и целијакије;
- е) дјечији корисника сталне новчане помоћи.

Члан 100.

(Висина дјечијег додатка)

Износ дјечијег додатка утврђује Влада Кантона посебном одлуком на приједлог Кантоналног министра, с тим да се тај износ утврђује у висини до 5% од просјечне плате у Кантону.

Члан 101.

(Трајање права на дјечији додатак)

- (1) Дјетету које испуњава услове из члана 98. овог Закона право на дјечији додатак ће се признати од првог дана наредног мјесеца по подношењу захтјева за остваривање права.
- (2) Право на дјечији додатак траје док постоје услови за остваривање права.
- (3) Дјечији додатак се исплаћује и за вријеме док је дијете, услед болести или лијечења, спријечено да извршава своје обавезе у школи, односно факултету, а најдаље до навршене 27. године живота.
- (4) За дијете којем, у складу са овим Законом, престане право на дјечији додатак, исплата ће се извршити за мјесец у којем је право престало.

Члан 102.
(Престанак права
на дјечији додатак)

Право на дјечији додатак престаје:

- а) смрћу дјетета;
- б) уколико законски старатељ дјетета није у прописаном року доставио доказе о испуњавању услова за наставак остваривања права;
- ц) губитком неког од услова утврђених чланом 98. овог Закона.

Члан 103.
(Преиспитивање услова
за кориштење права
на дјечији додатак)

- (1) Преиспитивање услова за наставак кориштења права на дјечији додатак врши се једанпут годишње у првом тромјесечју текуће године.
- (2) Корисник дјечијег додатка дужан је у свакој календарској години у периоду од 01. септембра до 31. октобра текуће године доставити доказе о испуњавању услова за остваривање права, а за дјецу која се налазе на редовном школовању доказе о наставку школовања.
- (3) Уколико корисник не достави доказе, престаје му право на дјечији додатак са 31. августом за дјецу у средњим школама, односно са 30. септембром текуће године за студенте на вишим и високошколским установама.
- (4) Корисник дјечијег додатка дужан је пријавити сваку промјену која повлачи губитак права и то у року од 15 (петнаест) дана од дана настале промјене.

Члан 104.
(Право на здравствену заштиту)

Дјеци од рођења до 15 године старости осигурава се право на здравствено осигурање, односно здравствену заштиту, под условом да то право не могу остварити по другом основу.

Члан 105.
(Право на новчану накнаду
за новорођено треће,
четврто и пето дијете)

- (1) Изузетно, осим права на дјечији додатак, за новорођено треће, четврто и пето дијете родитељу припада право на новчану накнаду у мјесечном износу од по 40% од просјечне плате у Кантону без обзира на имовински цензус, уколико кумулативно испуњава сљедеће услове:
 - а) да прво, друго и дијете за које се подноси захтјев живе у заједничком домаћинству са подносиоцем захтјева;
 - б) да имају пријављено пребивалиште, односно боравиште на подручју Босанско-подрињског кантона Горажде најмање пет година прије подношења захтјева.
- (2) Корисницима који су остварили право из става (1) овог члана за даљњи наставак остваривања права неће утицати уколико прво или друго дијете напусте домаћинство услед стицања пунољетства, закључења брака или неких других непредвиђених околности.
- (3) Захтјев за остваривање права из става (1) овог члана подноси се у року од 60 дана од дана рођења дјетета за које се подноси захтјев, рок од 60 дана од дана ступања на снагу

гу овог Закона за подношење захтјева односи се и на кориснике који су изведени из права Законом о измјенама и допунама Закона о социјалној заштити, заштити цивилних жртава рата и заштити породица са дјецом („Службене новине Босанско-подрињског кантона Горажде“, број: 13/20).

- (4) Право из става (1) овог члана припада кориснику од првог дана наредног мјесеца по подношењу захтјева и траје док постоје услови за стицање и кориштење права по овом Закону, а најдуже до навршене 18. године живота дјетета.

Члан 106.

(Преиспитивање услова за кориштење права на новчану накнаду за новорођено треће, четврто и пето дијете)

- (1) Преиспитивање услова за наставак кориштење права на новчану накнаду за новорођено треће, четврто и пето дијете врши се једанпут годишње у првом мјесецу текуће године за претходну годину.
- (2) Провјеру испуњености услова за наставак кориштења овог права по службеној дужности проводи Центар за социјални рад.
- (3) Почетком сваке календарске године, а најкасније до 31. јануара, корисник права из става (1) члана 105. овог Закона дужан је доставити доказе Центру за социјални рад ради утврђивања испуњавања услова за наставак остваривања овог права.

Члан 107.

(Престанак права на новчану накнаду за новорођено треће, четврто и пето дијете)

Право на новчану накнаду за новорођено треће, четврто и пето дијете престаје:

- а) смрћу дјетета за које је корисник остваривао право;
- б) уколико корисник права није у прописаном року доставио доказе о испуњавању услова за наставак остваривања права;
- ц) губитком неког од услова утврђених чланом 105. овог Закона.

ОДЈЕЉАК Б. НАКНАДА УМЈЕСТО ПЛАТЕ ЖЕНИ - МАЈЦИ У РАДНОМ ОДНОСУ ЗА ВРИЈЕМЕ ДОК ОДСУСТВУЈЕ СА ПОСЛА РАДИ ТРУДНОЋЕ, ПОРОЂАЈА И ЊЕГЕ ДЈЕТЕТА

Члан 108.

(Накнада умјесто плате - жени мајци у радном односу за вријеме док одсуствује са посла ради трудноће, порођаја и његе дјетета)

- (1) Накнада умјесто плате жени – мајци у радном односу за вријеме док одсуствује са посла, ради трудноће, порођаја и његе дјетета (у даљем тексту: накнада плате породиљи у радном односу) остварује се у периоду и у складу са прописима о раду.
- (2) Накнаду плате породиљи у радном односу може остварити отац дјетета под условима утврђеним прописима о раду.
- (3) Накнада плате породиљи у радном односу из става (1) овог члана утврђује се у проценту од 80% од њене плате остварене у периоду од 6 мјесеци прије порођаја валоризоване по основу раста плата на подручју Кантона у том периоду.
- (4) Накнада плате породиљи у радном

односу не може бити већа од двије просјечне исплаћене нето плате у Кантону остварене у претходној години.

- (5) Породиљи у радном односу која мање од 6 мјесеци прије одласка на породилско одсуство има закључен уговор о раду или рјешење о заснивању радног односа, накнада из става (1) овог члана утврђује се у износу 60% од просјечне плате у Кантону.
- (6) За вријеме трајања уговора о раду на одређено вријеме, породилца у радном односу остварује право на накнаду из става (1) овог члана до краја трајања овог уговора.
- (7) По истеку трајања уговора о раду на одређено вријеме, породилца у радном односу ће наставити и даље остваривати право на накнаду из става (1) овог члана под условом да јој је обновљен уговор о раду на одређено вријеме код истог послодавца те исти достави надлежном првостепеном органу у року од 30 дана од дана потписивања уговора о раду.
- (8) Уколико по истеку трајања уговора о раду на одређено вријеме породилца у радном односу не достави доказе из претходног става, може остварити право на новчану помоћ за жену – мајку која није у радном односу.
- (9) Износ накнаде из става (1) овог члана утврђује се у поступку за сваку породилцу у радном односу посебно, с тим да тај износ не може бити мањи од 60% од просјечне плате у Кантону остварене у претходној години.
- (10) На износ накнаде из става (1) овог члана, а у складу са овим Законом

уплаћују се и доприноси за ПИО, здравство и осигурање од незапослености и измирују се пореске обавезе сходно закону.

Члан 109.

(Исплата права на накнаду плате породилци у радном односу)

- (1) Послодавац је обавезан, на основу рјешења Центра за социјални рад којим се признаје право на накнаду плате породилци у радном односу, кориснику права извршити обрачун накнаде плате и исплатити по истеку сваког календарског мјесеца уз обрачун и уплату свих прописаних доприноса и пореза, без обзира да ли врши исплату плате редовно осталим запосленицима.
- (2) Центар за социјални рад извршиће поврат исплаћених средстава послодавцу за накнаду плате породилци у радном односу у року од 30 дана од дана пријема комплетног захтјева за поврат средстава са приложеним доказима о извршеној уплати.
- (3) Захтјев из става (2) овог члана послодавац подноси у року од 60 дана од дана када је послодавац извршио исплату накнаде кориснику из става (1) овог члана.

Члан 110.

(Трајање права на накнаду плате породилци у радном односу)

- (1) Накнада плате породилци у радном односу, у складу са овим Законом, исплаћује се за вријеме трајања породилског одсуства, почев од дана ступања на породилско одсуство, а на основу налаза овлаштеног лије-

- чника, и траје док постоје услови за стицање и кориштење овог права.
- (2) У поступку остваривања права на накнаду плате породиља у радном односу, породиља подноси захтјев у року од 60 дана од дана ступања на породиљско одсуство.
 - (3) Уколико странка поднесе захтјев по истеку овога рока, право јој тече од првог дана у мјесецу у којем је захтјев поднесен и траје док постоје услови за стицање и кориштење тог права.
 - (4) Изузетно, уколико је странка била спречијена да поднесе захтјев у прописаном року, због болести мајке или дјетета, а према налазу надлежне здравствене установе, може јој се признати право од дана ступања на породиљско одсуство, само уколико поднесе захтјев најкасније до 2 мјесеца од истека рока за подношење захтјева.

Члан 111.

(Право на изузетну новчану помоћ породиљи у радном односу)

- (1) Породиља у радном односу има право и на изузетну новчану помоћ уколико је висина новчане накнаде из члана 108. овог Закона мања од просјечне плате исплаћене у Федерацији БиХ у претходној години, а која се утврђује у висини разлике до пуног износа просјечне плате исплаћене у Федерацији БиХ у претходној години.
- (2) Центар за социјални рад доноси посебно рјешење којим се утврђује новчана помоћ из става (1) овог члана.

Члан 112.

(Остала права породиља у радном односу)

- (1) Након истека порођајног одсуства, породиља у радном односу са дјететом најмање до једне године живота има право да ради половину пуног радног времена, а за близанце, треће и свако сљедеће дијете има право да ради половину пуног радног времена до навршене двије године живота дјетета.
- (2) Право из става (1) овог члана може користити и запосленик – отац дјетета ако жена за то вријеме ради пуно радно вријеме. Накнаду плате за половину до пуног радног времена када жена не ради исплаћује послодавац у износу од 30% од њене плате остварене у периоду од 6 мјесеци прије порођаја валоризоване по основу раста плате на подручју Кантона у том периоду, с тим што та накнада не може бити мања од 25% од просјечне плате у Кантону остварене у претходној години.
- (3) Жена – мајка која у складу са прописима о раду одсуствује с посла два пута дневно у трајању по сат времена ради дојења дјетета има право на накнаду плате у износу од 15% од њене плате остварене у периоду од шест мјесеци прије порођаја валоризоване по основу раста плате на подручју Кантона у том периоду, с тим што та накнада не може бити мања од 12% од просјечне плате у Кантону остварене у претходној години.
- (4) Потребу за одсуством са посла из претходног става утврђује налазом овлаштени лијечник.
- (5) Накнаду из става (4) овог члана исплаћује послодавац.
- (6) У случају када породиља у радном односу роди мртво дијете или ако

дијете умре прије истека порођајног одсуства, на основу налаза овлаштеног лијечника има право да продужи порођајно одсуство за онолико времена колико је потребно да се опорави од порођаја и психичког стања узрокованог губитком дјетета, за то вријеме јој припада право на накнаду плате у складу са чланом 108. овог Закона.

- (7) Један од родитеља дјетета са тежим сметњама у развоју у случају да се ради о самохраном родитељу или да су оба родитеља запослена, а дијете није смјештено у установу социјално-здравственог збрињавања, има право на накнаду плате за половину пуног радног времена када не ради у износу од 30% од остварене плате у периоду од шест мјесеци прије отпочињања кориштења овог права, с тим што та накнада не може бити мања од 25% од просјечне плате у Кантону остварене у претходној години.
- (8) Накнаду из претходног става исплаћује послодавац.

ОДЈЕЉАК Ц. НОВЧАНА ПОМОЋ ЗА ВРИЈЕМЕ ТРУДНОЋЕ И ПОРОЂАЈА ЖЕНЕ - МАЈКЕ КОЈА НИЈЕ У РАДНОМ ОДНОСУ

Члан 113.

(Корисници права на новчану помоћ за вријеме трудноће и порођаја жене - мајке која није у радном односу)

- (1) Новчана помоћ за вријеме трудноће и порођаја жене - мајке која није у радном односу (у даљем тексту: новчана помоћ незапосленој породиљи), у смислу овог Закона остварује незапослена породиља, а ради порођаја и њега дјетета под усло-

вима прописаним овим Законом.

- (2) Изузетно од става (1) овог члана, у случају да мајка није жива или да је спријечена непосредно бринути о дјетету или да је напустила дијете, ово право може остварити и отац дјетета под условима прописаним овим Законом.

Члан 114.

(Услови за остваривање права на новчану помоћ незапосленој породиљи)

Право на новчану помоћ незапослена породиља може остварити уколико је пријављена на евиденцији надлежне службе за запошљавање или се налази на редовном школовању.

Члан 115.

(Висина новчане помоћи незапосленој породиљи)

Новчана помоћ незапосленој породиљи исплаћује се у висини просјечне исплаћене нето плате у Федерацији за претходну годину према податку Федералног завода за статистику.

ОДЈЕЉАК Д. ЈЕДНОКРАТНА ПОМОЋ ЗА ОПРЕМУ НОВОРОЂЕНОГ ДЈЕТЕТА

Члан 116.

(Једнократна помоћ за опрему новорођеног дјетета)

- (1) Једнократна помоћ за опрему новорођеног дјетета остварује се у износу од 35% од просјечне плате у Кантону остварене у претходној години.
- (2) Право из става (1) овог члана остварује се уколико су испуњени услови за остваривање дјечијег додатка.

**ОДЈЕЉАК Е. ПОМОЋ У ПРЕХРАНИ
ДЈЕТЕТА ДО ШЕСТ МЈЕСЕЦИ И
ДОДАТНА ИСХРАНА ЗА МАЈКЕ
ДОЈИЉЕ**

Члан 117.

**(Помоћ у прехрани дјетета
до шест мјесеци и додатна
исхрана за мајке дојиље)**

- (1) Право на помоћ у прехрани дјетета до шест мјесеци и додатна исхрана за мајке дојиље остварује се, у трајању од шест мјесеци уколико су испуњени услови за остваривање права на дјечији додатак, уз претходно прибављену потврду за прехрану дјетета, од надлежне здравствене установе.
- (2) Износ помоћи се одређује у висини од 20% од просјечне плате у Кантону остварене у претходној години.
- (3) Помоћ из претходног става исплаћује се у периоду од 6 мјесеци од дана рођења дјетета до навршених 6 мјесеци живота дјетета и под условима утврђеним овим Законом.
- (4) У поступку остваривања права на помоћ у прехрани дјетета до 6 мјесеци и додатној исхрани за мајке дојиље, странка подноси захтјев у року од 60 дана од дана рођења дјетета.
- (5) Уколико странка поднесе захтјев по истеку овог рока, право јој тече од првог дана у мјесецу у којем је захтјев поднесен и траје док постоје услови за стицање и кориштење тог права.

**ОДЈЕЉАК Ф. СМЈЕШТАЈ ДЈЕЦЕ УЗ
ОСИГУРАНУ ИСХРАНА У УСТАНО-
ВАМА ПРЕДШКОЛСКОГ ОДГОЈА**

Члан 118.

**(Смјештај дјеце уз осигурану
исхрану у установама
предшколског одгоја)**

- (1) Смјештај дјеце уз осигурану исхрану у установама предшколског одгоја обезбјеђује се дјечи предшколског узраста.
- (2) Право на субвенцију дијела трошкова боравка појединих категорија дјеце у предшколској установи остварује се у складу са одлуком градског, односно општинског вијећа о субвенционирању трошкова смјештаја дјеце у предшколским установама.

**ОДЈЕЉАК Г. ОСИГУРАЊЕ ЈЕДНОГ
ОБРОКА У ВРИЈЕМЕ НАСТАВЕ У
ШКОЛАМА ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА**

Члан 119.

**(Осигурање једног obroка
у вријеме наставе у школама
основног образовања)**

- (1) Право на осигурање једног obroка у вријеме наставе остварују дјеца корисника сталне новчане помоћи која похађају основну школу.
- (2) Право из става (1) овог члана може се остварити у вријеме наставе у основним школама, о чему одлучује градско, односно општинско вијеће.
- (3) Реализацију права из става (1) овог члана обезбјеђује надлежна градска, односно општинска служба за послове образовања.

ОДЈЕЉАК X. ПРАВО НА ШКОЛАРИНЕ И СТИПЕНДИЈЕ ЂАЦИМА И СТУДЕНТИМА

Члан 120. (Право на школарине и стипендије ђацима и студентима)

- (1) Право на школарине и стипендије имају ђаци и студенти са подручја Кантона који задовољавају критерије за остваривање овог права.
- (2) Критерије за остваривање права на школарине и стипендије, утврђује Влада Кантона.

Члан 121. (Дјечија недјеља)

- (1) Прва седмица у мјесецу октобру сваке године одређује се као „Дјечија недјеља“ на територији Федерације БиХ.
- (2) Дјечија недјеља се уводи ради потицања и организовања разноврсних културно-образовних, рекреативних и других манифестација посвећених промовисању Конвенције о правима дјетета и подузимања других мјера и акција за унапређење развоја бриге о дјечи и директне подршке дјечи ради њиховог ефикаснијег одгоја, образовања и инклузије, као и подршке дјечи која излазе из система јавне бриге.
- (3) Манифестације и мјере из става (2) овог члана утврђују се програмом који доноси Кантонално Министарство.

Члан 122. (Наплаћивање новчаних износа за Дјечију недјељу)

- (1) За Дјечији недјељу током цијелог

мјесеца октобра наплаћиваће се новчани износи утврђени одлуком Владе Федерације БиХ.

- (2) Наплаћене новчане износе утврђене одлуком Владе Федерације БиХ, привредна друштва, послодавци и друга правна и физичка лица која врше наплату на подручју Кантона, дужни су уплатити те износе на рачун Буџета Кантона у року од 15 дана по истеку мјесеца октобра.

Члан 123. (Начин наплате)

Начин наплате новчаних износа из члана 122. овог Закона утврдиће кантонални министар надлежан за финансије.

ДИО ДЕВЕТИ – НАДЛЕЖНОСТ И ПОСТУПАК

Члан 124. (Примјена одредби Закона о управном поступку)

У поступку рјешавања о правима из овог Закона примјењују се одредбе Закона о управном поступку („Службене новине Федерације БиХ“, број: 2/98 и 48/99) и методе стручног социјалног рада, ако овим Законом није другачије одређено.

Члан 125. (Рјешавање о правима)

- (1) О правима утврђеним овим и Федералним законом, у првом степену рјешава надлежни Центар за социјални рад.
- (2) О жалби против рјешења Центра за социјални рад одлучује Кантонално Министарство.

Члан 126.
(Покретање поступка)

- (1) Поступак за остваривање права по овом Закону покреће се на захтјев лица, односно његовог законског заступника, старатеља или по службеној дужности.
- (2) Надлежни Центар за социјални рад дужан је покренути поступак по службеној дужности за остваривање права из овог Закона, поводом иницијативе грађана или овлаштених органа, других правних и физичких лица, ако утврди или сазна да је с обзиром на сазнања и постојеће чињенице потребно покренути поступак за остваривање права из овог Закона, као и у случајевима преиспитивања услова за даљи наставак кориштења права из овог Закона.

Члан 127.
(Хитност поступка)

- (1) Рокови за доношење одлука о поступку за остваривање права из овог Закона дефинисани су прописима о управном поступку.
- (2) У изузетно хитним случајевима када је потребно подузимање мјера ради отклањања непосредне опасности по живот и здравље људи, посебно дјете, или с циљем осигуравања јавног реда и сигурности, Центар за социјални рад може донијети усмено рјешење и одредити извршење усменог рјешења без одгоде.
- (3) У случају из става (2) овог члана, Центар за социјални рад дужан је донијети рјешење у писаном облику најкасније у року од 8 (осам) да-

на од дана доношења усменог рјешења.

Члан 128.
(Трајање права)

- (1) Права по овом Закону припадају кориснику од првог дана наредног мјесеца по подношењу захтјева, односно, покретања поступка по службеној дужности, осим права из члана 110. овог Закона и трају док постоје услови за стицање и кориштење права по овом и Федералном закону.
- (2) Корисник права по овом Закону дужан је да пријави сваку промјену која има утицаја на остваривање и обим тог права, у року од 15 дана од дана настале промјене.

Члан 129.
(Поврат средстава)

- (1) Корисник права по овом Закону којем су његовом кривицом исплаћена новчана примања на која није имао право, дужан је вратити примљени износ.
- (2) Уколико корисник не врати износ из става 1. овог члана у року који одреди Центар за социјални рад, поврат тог износа тражиће се тужбом код надлежног суда, а путем Кантоналног правобранилаштва.
- (3) Центар за социјални рад, као надлежни првостепени орган, може са корисником, односно обвезником поврата исплаћеног износа, склопити нагодбу о начину и времену поврата неосновано исплаћеног износа новчане накнаде, уважавајући при томе његово имовинско стање и социјални положај, уз могућност

одгоде поврата средстава, а најдуже за раздобље од три године.

ДИО ДЕСЕТИ - ФИНАНСИРАЊЕ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ, ЗАШТИТЕ ЦИВИЛНИХ ЖРТАВА РАТА И ЗАШТИТЕ ПОРОДИЦА СА ДЈЕЦОМ

Члан 130.

(Средства за финансирање)

(1) Средства за финансирање социјалне заштите, заштите цивилних жртава рата и заштите породица са дјецом осигуравају се у складу са овим и Федералним законом из:

- а) буџета Федерације;
- б) буџета Кантона;
- ц) буџета града;
- д) буџета општине;
- е) улагања оснивача установа социјалне заштите;
- ф) личног учешћа корисника права;
- г) легата, поклона и оставштина;
- х) других извора.

(2) Из Кантоналног Буџета финансирају се сљедећи облици социјалне заштите, заштите цивилних жртава рата и заштите породица са дјецом:

- а) стална новчана помоћ;
- б) новчана накнада за његу и помоћ од стране другог лица;
- ц) оспособљавање за живот и рад;
- д) хранитељство;
- е) смјештај у установе социјалне заштите;
- ф) лична инвалиднина или мјесечно лично примање у складу са чланом 50. Федералног закона;
- г) породична инвалиднина цивилних жртава рата у складу са чланом 65. Федералног закона;
- х) додатак за његу и помоћ од

стране другог лица по прописима о цивилним жртвама рата и у складу са чланом 60. Федералног закона;

- и) ортопедски додатак у складу са чланом 61. Федералног закона;
 - ј) помоћ у трошковима лијечења и набавци ортопедских помагала цивилним жртвама рата;
 - к) дјечији додатак;
 - л) новчана накнада умјесто плате жени-мајци у радном односу за вријеме док одсутује са посла ради трудноће, порођаја и његе дјетета;
 - м) новчана помоћ за вријеме трудноће и порођаја жене-мајке која није у радном односу;
 - н) новчана накнада за треће, четврто и пето дијете;
 - о) једнократна помоћ за опрему новорођеног дјетета;
 - п) помоћ у прехрани дјетета до шест мјесеци и додатна исхрана за мајке-дојиље;
 - р) школарине и стипендије ђацима и студентима;
 - с) рад лекарских и других стручних комисија у првом и другом степену;
 - т) финансирање установа социјалне заштите које оснива Кантон.
- (3) Из градског и општинског буџета финансираће се:
- а) рад осталих установа социјалне заштите које оснива град, односно општина;
 - б) друге материјалне помоћи из чланова 44. и 45. овог Закона;
 - ц) кућна њега и помоћ у кући;
 - д) градска, општинска удружења лица са инвалидитетом;
 - е) смјештај дјете уз осигурану ис-

- храну у установама предшколског одгоја;
- ф) осигурање једног obroка у вријеме наставе у школама основног образовања;
 - г) и друга права из социјалне заштите, која својим прописима утврђују град, односно општина.

ДИО ЈЕДАНАЕСТИ - НАДЗОР НАД ПРИМЈЕНОМ ЗАКОНА

Члан 131. (Надзор)

- (1) Надзор над примјеном овог Закона и других прописа донесених на основу тог Закона, надзор над законитошћу рада установа и непосредни управни надзор, као и послове ревизије, врши Кантонално Министарство.
- (2) Инспекцијски надзор над примјеном прописа из става (1) овог члана врши Кантонална управа за инспекцијске послове.

ДИО ДВАНАЕСТИ - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 132. (Казнене одредбе)

- (1) Новчаном казном од 1.000,00 до 2.000,00 КМ казниће се за прекршај установа, односно субјект, ако:
 - а) кориснику, противно одредбама овог Закона, ускрати или ограничи права која му припадају;
 - б) омогући кориштење права лицу којем не припада право по овом Закону или му не припада право у том облику;
 - ц) не отклони недостатке утврђене

- у вршењу стручног надзора у утврђеним роковима;
- д) не прими на смјештај лице које упути Центар за социјални рад или други надлежни орган;
- е) онемогући вршење надзора над стручним радом установе.

- (2) За прекршај из става (1) овог члана казниће се и одговорно лице у установи, новчаном казном од 500,00 до 1.000,00 КМ.
- (3) Новчаном казном од 1.000,00 до 2.000,00 КМ казниће се за прекршај послодавац – правно лице, ако не врши исплату новчане накнаде породилци у радном односу у складу са одредбама чланова 109. и 112. овог Закона.
- (4) Новчаном казном од 1.000,00 до 2.000,00 КМ казниће се за прекршај послодавац – правно лице, односно послодавац – физичко лице ако за вријеме „Дјечије недјеље“ не наплаћује новчани износ утврђен одлуком Владе ФБиХ, а у складу са чланом 122. овог Закона.
- (5) За прекршај из претходног става казниће се и одговорно лице у правном субјекту новчаном казном од 500,00 до 1.000,00 КМ.

ДИО ТРИНАЕСТИ - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 133. (Започети поступци)

- (1) У циљу остваривања повољнијег права, првостепени орган је дужан по службеној дужности ускладити са овим Законом постојећа рјешења којима се остварују права која су предмет овог Закона, у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог Закона.

- (2) Поступци који су покренути по захтјеву за остваривање права из области социјалне заштите, заштите цивилних жртава рата и заштите породица са дјецом прије ступања на снагу овог Закона, а који нису окончани, односно није донесено рјешење, окончаће се по одредбама овог Закона.

**Члан 134.
(Усклађивање аката)**

Постојеће установе које обављају дјелатност социјалне заштите, дужне су ускладити своја нормативна и друга општа акта са одредбама овог Закона у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог Закона.

**Члан 135.
(Доношење подзаконских аката)**

- (1) Министар Кантоналног Министарства ће у року од 6 мјесеци од дана ступања на снагу овог Закона донијети акте из своје надлежности утврђене овим Законом.
- (2) До доношења прописа из става (1) овог члана примијењују се постојећи прописи, ако нису у супротности са овим Законом.

**Члан 136.
(Престанак важења)**

- (1) Ступањем на снагу овог Закона престаје примјена Закона о социјалној заштити, заштити цивилних жртава рата и заштити породице са дјецом („Службене новине Босанско-подрињског кантона Горажде“, број: 10/00, 5/03, 5/05, 3/08, 2/13, 12/13, 4/14 и 13/20).
- (2) Даном почетка примјене Закона о материјалној подршци породица-

ма са дјецом у Федерацији Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, број: 52/22), престаје примјена одредби из чланова 97 - 103. овог Закона.

**Члан 137.
(Ступање на снагу)**

Овај Закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеним новинама Босанско-подрињског кантона Горажде“.

Број:01-02-469/22 ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋА
15.09.2022. године С К У П Ш Т И Н Е
Г о р а ж д е Аида Сирбубало,с.р.

711

На основу члана 33.а Устава Босанско-подрињског кантона Горажде („Службене новине Босанско-подрињског кантона Горажде“, број: 8/98, 10/00, 5/03 и 8/04), д о н о с и м:

**У К А З
О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА
О ИЗМЈЕНИ ЗАКОНА О
КОМУНАЛНИМ ТАКСАМА
БОСАНСКО-ПОДРИЊСКОГ
КАНТОНА ГОРАЖДЕ**

Проглашава се Закон о измјени Закона о комуналним таксама Босанско-подрињског кантона Горажде, који је донијела Скупштина Босанско-подрињског кантона Горажде, на 14. ванредној сједници, одржаној 15. септембра 2022. године.

Број:02-02-87/22 П Р Е М И Ј Е Р
15.09.2022.године Аида Обућа,с.р.
Г о р а ж д е